SAYI: 12 ARALIK 2021 AYLIK KÜLTÜR, SANAT VE AKTÜEL DERGİ

ÇAYDAÇIRA

ELAZIĞ'DA KINA GECESİ

HAZAR DAĞI EFSANELERİ

SALGINDAN SONRA
DINDİK
GAKGOMUN AYLIK MİZAH GAZETESİ
Tel: 0424 236 12 84 - 0533 565 42 41
SİZ HENÜZ ABONE OLMADINIZ MI?
ABONE OLMAK İSTEYENLER 05335654241 NOLU TELEFONU ARAYABİLİRLER

İÇİNDEKİLER

Elazığ'da Geleneksel Kına Gecesi

Kış mevsiminin gözdesi Hazar Dağı'nın Efsaneleri...

'Türk Beşleri'nin dördü Elazığ'da türkü derledi

Kovancılar'da yeni hayat...

Caminin temelinde ne gömülü?

çaydaçıra

AYLIK KÜLTÜR-SANAT VE AKTÜEL DERGİ
SAYI: 12 ARALIK-2021

İMTİYAZ SAHİBİ ve
YAYIN YÖNETMENİ:
YÜCEL ÇAKMAK
cakmakyucel@gmail.com

KATKIDA BULUNANLAR:
İ. EKREM KATI (ELAZIĞ)
MURAT SEVİNÇ (İSTANBUL)
MUHAMMET KURŞUN (ANKARA)
GÖKÇE KARAGÖZ (ABD)
İLHAN KILIÇ (ALMANYA)
LÜTFİ ERGENE (ANKARA)
AHMET BULUT (ELAZIĞ)
BİLAL CİVELEK (İSTANBUL)
M. SAİT KARAÇORLU (İZMİT)

Yücel ÇAKMAK

MERHABA…

Sevgili okuyucular… Bir yılın daha sonuna geldik. Acısıyla hüznüyle ve hastalığıyla **2021 Yılı**'nı geride bırakıyoruz.

Tüm dünyada olduğu gibi İlimizi de kasıp kavuran **Covid 19 Virüsü** yeni varyantlarıyla 2021 Yılı'nda gündemden düşmedi.

2021 Yılı bizim ve sizin için bir kazanım oldu.

Çaydaçıra Dergisi Elazığ için kazanım oldu.

Elazığ'ın ilk sanal dergisi olan Çaydaçıra, 1. Yaşına giriyor.

Araştırma haberleri ve içeriğiyle sizlerin takdirini kazanan **Çaydaçıra Dergisi**, geçmişten günümüze bir köprü görevi üstlendi.

Gösterdiğiniz ilgiden ötürü teşekkür ediyorum.

2022 Yılı'nda **Çaydaçıra**'yı yeni bir atılım bekliyor. Elazığ'ın ilk sanal dergisi olan Çaydaçıra, basıma hazırlanıyor. Okuyucularından gelen yoğu istek sonucu dergimiz tabiri caizse ete kemiğe **yani kağıda mürekkebe bürünüyor**.

Ön hazırlıklarını yaptığımız çalışmalarda sona gelindi. **Çaydaçıra** Allah'ın izniyle 2022 Yılı Ocak ayında basılı olarak elinizde olacak.

Gelelim yılın bu son dijital sayısına; **Kovancılar** İlçemizin tarihi yolculuğuna ve kuruluşuna yer veriyoruz. **İlçenin ilk yerleşenlerinin nereden geldiğini** heyecanla okuyacaksınız.

Kış mevsimine girdiğimiz bu ay da kapağımızı da süsleyen **Hazar Dağı**'nın efsanelerini dile getiriyoruz. **Harput**'un girişinde bulunan **462 yıllık Ağa Camii**'nin temelinde ne gömülü? Bu tarihi sırrı açıklıyoruz. Harput geleneğinin bir devamı **Elazığ'da kına geceleri** nasıl yapılır?

"Türk Beşleri"ni tanıyor musunuz? **Türk Müziğinin altın isimleri olan "Türk Beşleri"**nin dördü Elazığ'da Türkü derlediler.

İzmir ve İstanbul Ümraniye'de **Elazığ rüzgarı esti.** Elazığ'ın Yöresel ürünlerinin sergilendiği ve satışının yapıldığı etkinliklere yoğun ilgi gösterildi.

2008 yılından itibaren düzenlenen **'Uluslararası Çaydaçıra Film Festivali'**nin 13.'sü oldukça renkli geçti.

ÇAYDA ÇIRA
Aylık Kültür-Sanat ve Aktüel Dergi
2021 - OCAK
ÇAYDA ÇIRA
Aylık Kültür-Sanat ve Aktüel Dergi
2021 - ŞUBAT
BİR TEK SAKALIMA DOKUNMA
"HAMAM"
"HARPUT İNSANLIĞIN ORTAK MİRASIDIR"
-Çizgilerle raks eden Elazığlı...
-DİLŞAD HANIM
ÇAYDA ÇIRA
Aylık Kültür-Sanat ve Aktüel Dergi Sayı:3
MART 2021
PERÇENÇLİ HAYRİYE HANIM'IN HAYATI ve HİKAYELERİ ÇAYDA ÇIRA'DA...
1982 Yılı'nda Elazığ'da çekilen ÇAYDA ÇIRA filmi yeniden hayat buluyor. Murat Sevinç'in çizgileriyle ÇAYDA ÇIRA'da...
çaydaçıra
AYLIK KÜLTÜR-SANAT VE AKTÜEL DERGİ NİSAN 2021
GAKGOLAR DİYARI
ELAZIĞ
FIRAT ÜNİVERSİTESİ 46 YAŞINDA...
Elazığlı Sinema Adamı İHSAN YÜCE...
Harput Hikayeleri AVURDUNUN KÜLGESİ MORNİGE VURMUŞ
Elazız'de Mühtülük Kavgaları...
Kediler Kraliçesi ALİYE BACI...
çaydaçıra
AYLIK KÜLTÜR-SANAT VE AKTÜEL DERGİ MAYIS 2021
Prof. Dr. Mustafa Necmi İlhan: "Elazığ'da 'Zöhür' yapmak
Elazığ'ın göbeğinde 87 yıllık anıt ilgi bekliyor.
çaydaçıra
AYLIK KÜLTÜR-SANAT VE AKTÜEL DERGİ HAZİRAN 2021
KORE KAHRAMANI CELAL DORA
çaydaçıra
AYLIK KÜLTÜR-SANAT VE AKTÜEL DERGİ TEMMUZ 2021
çaydaçıra
AYLIK KÜLTÜR-SANAT VE AKTÜEL DERGİ AĞUSTOS 2021
çaydaçıra
AYLIK KÜLTÜR-SANAT VE AKTÜEL DERGİ EYLÜL 2021
Çaydaçıra
AYLIK KÜLTÜR-SANAT VE AKTÜEL DERGİ EKİM 2021
Elazığ'ın ilk radyosunun plakları ve Sanat Okulunun 1958'de kurulan Mehter Takımı çalgılarının akıbeti merak ediliyor.
Çaydaçıra
AYLIK KÜLTÜR-SANAT VE AKTÜEL DERGİ KASIM 2021
ÖZEL ATATÜRK SAYISI
Atatürk'ün Hazar Gölü'yle ilgili sözü: "Burada Yalova gibi modern bir şehir kuracağım"
Çaydaçıra
AYLIK KÜLTÜR-SANAT VE AKTÜEL DERGİ ARALIK 2021

YAŞINDAYIZ...

HAZAR GÖLÜ'NE

Bir ucu uzuyor Hazar Dağı'na
Yayılmış gitmiş taa Gezin bağına
Bindin mi şöyle küçük bir kayığına
Seyrine doyulmaz Hazar Gölü'nün

Bazen yaslı gibi sessizce durur
Bazen hiddetlenir kıyıya vurur
Yazın her yanına çadır kurulur
Süslenir etrafı Hazar Gölü'nün

Kıyısında yaslandın mı ağaca
Baktın mı bir uçtan diğer bir uca
Bütün derdin uçar bir yıkanınca
Şifa veriri suyu Hazar Gölü'nün

Doyum olmaz sabah esen yeline
Lezzetli balığına hem ördeğine
Çıkıp baksan bir tepeden seyrine
Martıları uçar Hazar Gölü'nün

Bir küçük adası mavi sularda
İki sevgilisi erememiş murada
Bunun üzerine göl olmuş peyda
Hazindir öyküsü Hazar Gölü'nün

Hemen kıyısında şirin Sivrice
Dolar sokakları bir yaz gelince
Huzur verir ihtiyara hem gence
Hayranları çoktur Hazar Gölü'nün

İnmiştir içine göklerin rengi
Cenneti andırır bulunmaz dengi
Bitmez güzelliği her insan gibi
Hadi'nin kalbinde Hazar Gölü'nün

Hadi ÖNAL

Bir dönem Harput Müzesi'nde sergilenen Hafız Osman Öge'nin Ud'u nerede?

Musıki Müzesi'nde sergilensin!

ÇAYDAÇIRA / ELAZIĞ

Elazığ-Harput Müziği' nin en büyük üstadı ve kaynak kişisi olan Hafız Osman Öge'nin tarihi Ud'u kurulacak olan Harput Musıki Müzesi'ne kazandırılsın.

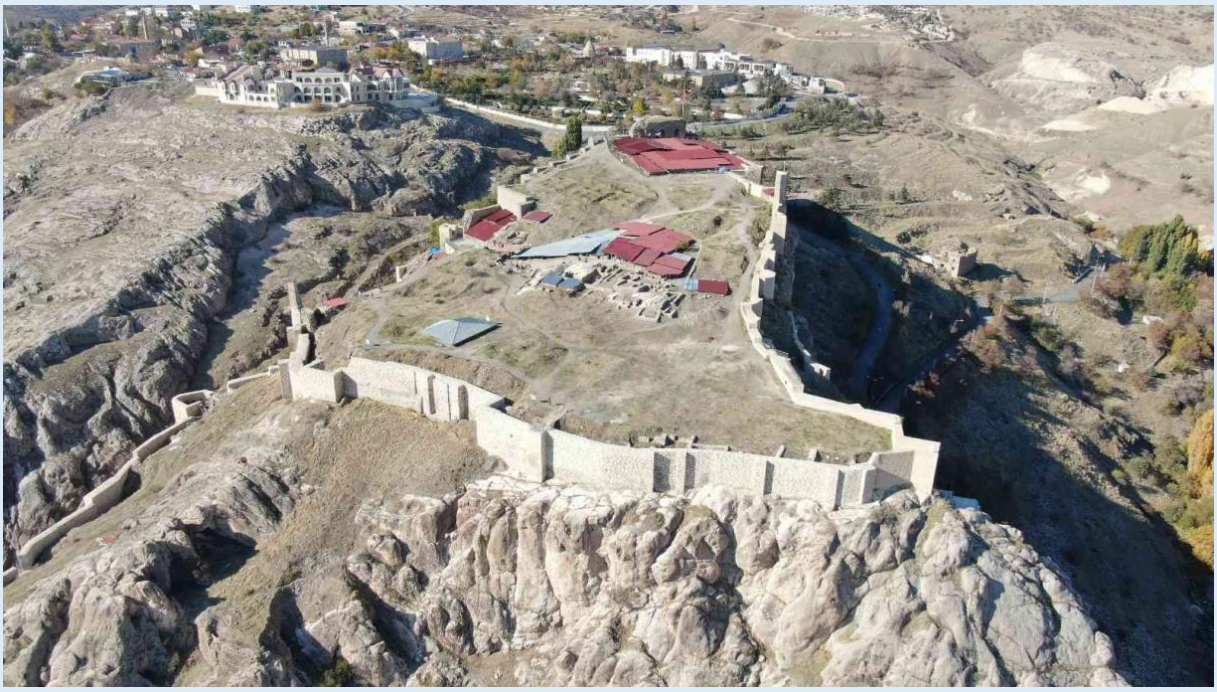
Elazığ Belediyesi tarafından Harput Konağı'nın bir bölümünde oluşturulacak olan Musiki Müzesi'nin iç tasarımına yönelik teşhir ve tefrişat çalışmaları devam ediyor.

Müze çalışmaları devam ederken sergilenecek eşyalar merakla beklenmeye başladı. Köklü bir geçmişe sahip olan Harput Musiki'sinin değerli bir ismi olan Hafız Osman Öge'nin "Ud"unun akibeti merak konusu. Bir dönem eski eserlerin sergilendiği Harput Müzesi, 2003 yılında yaşanan cinayet ve hırsızlık olayından sonra kapanmış ve içindeki eşyalar başka bir yere nakil edilmişti. Müzede sergilenen Hafız Osman Öge'nin Ud'u da nakil olan eserler arasında yer alıyordu. Ud'un akibeti bilinmezken kurulacak olan müzede yer alıp almayacağı bekleniliyor.

Öte yandan Erkek Sanat Okulu'nun deposunda bulunan Elazığ'ın ilk orkestrası olan "Halkevi Orkestrası'nın enstrümanlarının ve tarihi bir geçmişi olan Elazığ Radyosu'nun plaklarının da bu müzede yer alması bekleniyor.

5 bin yıllık Kale

Elazığ'ın tarihi Harput Mahallesi'nde yerleşimin MÖ 3000'lerin başlarında başladığı belirtilen Harput Kalesi'nde yeni ortaya çıkan buluntular ile kalenin tarihi 2 bin 200 yıl geriye giderek, kalenin 5 bin yıllık olduğu tescillendi.

ÇAYDAÇIRA/ELAZIĞ

Elazığ'ın tarihi Harput Mahallesi'nde yerleşimin MÖ 3000'lerin başlarında başladığı belirtilen Harput Kalesi'nde yeni ortaya çıkan buluntular ile kalenin tarihi 2 bin 200 yıl geriye giderek, kalenin 5 bin yıllık olduğu tescillendi.

Tarihi Harput Mahallesi'nde bulunan Harput Kalesi'nde Kültür ve Turizm Bakanlığı, Elazığ Valiliği ile Fırat Üniversitesi işbirliğinde 8 yıl önce başlatılan kazı çalışmaları sürüyor.

Çalışmalarda FÜ Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölüm Başkanı Prof. Dr. İsmail Aytaç'ın başkanlığında 40 kişilik ekip görev alıyor. Bu yıl Urartu kutsal alanı, yeni keşfedilen iki sarnıç ve batı surları içerisindeki Bizans katmanı olmak üzere yaklaşık bin metrekarelik alanda süren kazı çalışmaları kapsamında 20 bin obje bulundu. Bu objelerin arasında Karaz kültürüne ait seramikler de çıktı. Dini törenlerde kullanıldığı anlaşılan siyah astarlı, kabartma figürlü, kazıma

desenli tören kapları ile birlikte kalenin tarihinin 2 bin 200 yıl geriye giderek 4 bin yıldan 5 bin yıla çıktığı bildirildi.
Bu sene yapılan iç kale kazılarında gün yüzüne çıkan objeler ile Harput tarihinin daha geriye gittiğinin belirlendiğini belirten Kazı Başkanı Prof. Dr. İsmail Aytaç, "İkinci etap kazılarımızın 8'inci yılındayız. Özellikle bu sene kazılarımızda 20 bin obje daha elde edildi. İnsan yaşamına ait savunmaya, süslenmeye, günlük kullanıma ait her türlü objeyi elde etmiştik. Özellikle bu seneki kazılarda iki tane su sarnıcı tespit ettik ve bize yoğun arkeolojik buluntu verdi. Bu yoğun buluntu içerisinde genel anlamda Karaz seramik dediğimiz siyah astarlı olanlar, kabartma süsü olanlar bir de devetüyü astarlı olanlarda tarihsel anlamda Harput Kalesini yerleşiminin 2 bin 200 yıl daha geriye gittiği anlaşıldı. En azında Harput Kalesi'nin içinde MÖ. 3000'lerden beri yerleşim olduğunu anlamış olduk. Harput Kalesi'nin doğusunda son yıllarda çıkan kabartmayla Harput'un tarihi 4 bin yıllık olmuştu. Bu seneki kaledeki kazılarla yaklaşık bin yıl daha eskiye gitti. Harput'un ve kalenin yerleşimi 5 bin yıllık olarak tescillenmiş oldu. Tabii ovalarda ve Fırat kıyısında bu yerleşim tarihleri daha eskiye gidiyor. MÖ. 10-11 bine kadar gittiğini biliyoruz. Fakat Harput Kalesi'nin merkezindeki bu buluntular, yeni bazı bilgileri de tamamlamaya katkı sağlayacaktır. Bu çıkan buluntuları gruplayıp yayınlıyoruz" dedi.
Buldukları obje hakkında bilgi veren Prof. Dr. Aytaç, "Bu sene elde edilen Harput Kalesi'ni tarihi olarak geri götüren pişmiş toprak eserlere genel olarak Karaz seramiği deniliyor. Bu Doğu Anadolu'ya has eserler MÖ. 4 binlere kadar giden bir seramik grubunu ifade ediyor. Siyah astarlı, üzeri kazıma veya kabartma motifli olanlar var. Bizim elde ettiğimiz örneğin bir tanesi çok önemli. Özellikle kaş, göz ve burun kısmı belirlenmiş, dini törenlerde kullanılan kaplar bunlar. Onun yanında bulunan kazıma desenli olanlar, devetüyü astarlı olanlar da aynı seramik grubu içerisinde değerlendiriliyor. Bu bölgede Keban kurtarma kazılarındaki höyüklerde çok sayıda bunların örnekleri bulunmuş ve yayınlara da geçmişti. Bunların sayıları da çoğaldı. Bizim açımızdan en önemli tarafı da Harput Kalesi'nde de bunların üretilmesi, kullanılmasıdır. Bu konuyu ayrıca ayrıntılı bir şekilde araştırıp yayınlamaya çalışacağız" ifadelerini kullandı.
Son 8 yılda 130 bin obje bulunduğunu aktaran Prof. Dr. Aytaç, "Bunların ilgili aşamalarını yapıp gereksiz olanları Kanunlar gereği yine Harput Kalesine bıraktığımız kısımlar oluyor. Bunların önemli olanlarının bazı parçalarını analizler yapacağız. Özellikle bu tahıl, gastronomi ile ilgili objelerin analizlerini gerçekleştirmeyi düşünüyoruz. Bunun için sponsor arıyoruz, bunlarla ilgili ön görüşmelerimiz de oldu. Böylece bu bölgenin geçmiş dönemdeki orijinal tüketim malzemelerini analizlerle desteklemeye çalışıyoruz" diye konuştu.

Atatürk'ün emriyle kurulan yerleşim yeri…

Kovancılar'da yeni hayat

Elazize göçmen gönderiliyor
İki yerleştirme müdürlüğü ihdas edildi
Elazizde yaptırılan yeni göçmen evleri bunlardır
Elâziz, (Hususî muhabirimiz bildiriyor) — Önümüzdeki
lar içinde buraya çok göçmen geleceği anlaşıldığı için şim
den hazırlıklar yapılıyor. Göçmen işlerinde kolaylıklar temi
için Birinci Umumî Müfettişlik İskân Müşavirliği, Karaköse,
Elâzizde birer yerleştirme müdürlükleri kurmuştur. Aldığım
malûmata göre, 1934 - 35 senelerinin teşrin ve kânun aylarında
5.692 nüfus göçmen yerleştirilmiştir. Göçmenler, geldikleri
memleketlerin hava ve rakım derecelerine uygun yerlere yer-
leştirildikleri için hastalık ve ölüm normaldir.
Göçmenler için yapılan evler çok pratik ve elverişlidir. Bu
evler, sağlık bakımından olduğu kadar ucuza mal olması cihe-

1 Mayıs 1935 tarihli Tan Gazetesi'nden

ÇAYDAÇIRA/ELAZIĞ

Kovancılar, Elâzığ'ın on bir ilçesinden biridir. Cumhuriyet Türkiye'sinin ilk imar planlı köyünün yapıldığı yerdir.

Atatürk göçmenlerinin köyü olarak bilinir. Nedeni ise 1935 ve 1941 yıllarında geçmişte Romanya'ya bağlı olan Silistre den 1173 Türk vatandaşının mübadele sonucu Anadolu'ya göç ettiği ilk Türk toprağıdır.

'Vatan yahut Silistre' adlı Namık Kemal kitabına da konu olan bu soydaşlar, Rusların idaresi sonrası önce Romanya sonra da Bulgaristan'a geçen bu bölgede daha fazla kalamaz olunca asimile olmamak adına anavatana dönmek istemişlerdir.

Genç Türkiye Cumhuriyeti de 1923 sonrası anavatan dışında yaşayan tüm soydaşları geri kabule başlamıştır.

Her iki ülkenin savaşlar ve salgın hastalıklar sonucu nüfusunda belirgin azalma olması Atatürk Cumhuriyetinin Romanya da yaşayan Kovancılar Türklerini Türkiye ye çağırmasını zorunlu kılmıştır.

Önce kağnı ve at arabalarıyla Köstence limanına gelen Türkler, gemilerle İstanbul a sonradan da trenle Anadolu'nun çeşitli illerine dağıtılmıştır

Bunlardan 110 aileden oluşan 1173 kişi önceleri Palu ya bağlı olan geniş bir ovaya yaşam kurmalarına izin verilir.

Daha sonra bugünkü adı olan Kovancılar adını alacak olan bölge Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk planlı kurulan köyüdür.

Kovancılar adını bugün Bulgaristan'a bağlı Silistre bölgesinde olan Romanya 'nın Tutrakan köyünden almıştır. Bu ismi kullanmaları mübadelenin insanlar üzerindeki etkisinin anlatması açısından büyük bir duygusal anlam taşımaktadır.

Vapurlar Köstence'den, sabah kuşluk vaktinde İstanbul Derince limanına vardı.

Çünkü her ne kadar anavatanlarına dönmüş olsalar da bu insanlar bir daha görmemek üzere doğdukları köyü ve toprakları ne yazık ki kaybetmişlerdir.
Başlangıçta çorak ve bakımsız olan bu arazi üzerine ilk olarak iki mahalle kurulur.
Ve ev inşaatları bitene kadar Palu'da birçok evde misafir olarak kalan göçmenler daha sonra Türkiye'nin en güzel imar planlı ve en büyük köyüne sahip olmuşlardır.
Bahçeli ve tek katlı evlere sahip olan bu soydaşlarımız kendilerini, anavatana onların gelmesini büyük önder sağladığı için Atatürk göçmenleri olarak adlandırırlar.
Kovancılar köyünün temelini o dönemin efsanevi valisi olan Tevfik Sırrı Gür atmıştır.
Devlet tarafından yaptırılan evlerin duvarları kerpiç ve çatıları ise kargırden olarak yapılır ve en kısa zamanda göçmenlere dağıtılır.
Hızla tarım ve hayvancılık çalışmalarına geçilen köy kısa zamanda kalkınmış ve Türkiye'de ilk kez yapılan 'Toprak Bayramı' 1956 yılında Kovancılar da kutlanmıştır. Bölge çalışkan vatandaşlar sayesinde hızla gelişti ve 1967 yılında Belediye teşkilatı kuruldu. Kovancılar, 1988 yılında ilçe olmuştur.
Günümüzde Elazığ'ın büyük ilçelerinden biri olan Kovancılar da yaşayan Romanya kökenli Türk halkın bir kısmı hayatlarını bu bölgede sürdürseler de çoğunluğu terör ve güvenlik endişeleri dışında 2010 Elazığ depremi sonrası evlerinin yıkılması sonucu ilçeyi terk etmek zorunda kalmışlardır.

GÖÇ HİKAYELERİ

"Adım Kasım Yolcular. Babamın adı Hasan.1924 Romanya Tutrakan Kazası Kovancılar köyü doğumluyum. On yaşıma kadar Romanya Kovancılar'da yaşadım... Kovancılar Köyünden yaklaşık 200 hane toplu olarak çıktık. İki- üç günde Köstence'ye vardık. Köstence'ye iki vapur geldi.

İstanbul'dan Elazığ'a trenle 3 günde geldiler.

Birincisinin adı Nazım vapuruydu. İkincisi biraz ondan ufaktı, adını hatırlayamadım. Biz onla dokuz kişi olarak geldik İstanbul'a. Akşam güneş batarken Köstence'den çıktık, sabah kuşluk vaktinde İstanbul Derince limanına vardık.

Orada karantinada tutulduk. Oradan trene bindik. İki gece üç günde Elazığ'a vardık. O zaman Elazığ'a tren istasyonu yeni yapılmıştı. 1934' ün Kasım ayında oraya vardık. Oradan yerli köylerine dağıldık.

Biz 40 hane olarak Çemişgezek' e gittik. Yememizi içmemizi devlet sağlıyordu. İlkbaharda oradan ayrıldık. Köyümüzü kurmaya gittik. Devlet bizi farklı farklı köylere iskan etmek istemiş.

Babamlar, dedemler ise Kovancılar Köyü olarak toplu bir yere iskan olmak istemişler. Palu'nun bir ovası vardı orada. Adı Kapıaçmaz mevkiidi. Orada eskiden Ermeniler yaşamışlar, sonra dağılmışlar. Sonra mimarlar gelmiş 1935' in başında, inşaatlar başladı. Evleri kerpiçten yaptılar. Daha sonra bize 1936 da tarla verdiler. Kişi başın onar dönüm(dekar) olmak üzere." (1)

Yolumuzu Kovancılara çevirdik. İkinci Dünya Savaşı öncesi Romanya'ya bağlı olan bugünkü Dobruca, Varna civarından Kovancılara zorunlu göç ile gelip yerleşmişler. Türkiye'nin ilk planlı ilçesi Kovancılar'ı kurmuşlar. Hacı Recep Gündüz en yaşlıları idi. Tanıştık.

"Yüce Atatürk Kurtuluş Savaşını tamamladıktan sonra Balkanlara bir genelge yolladı. Genelgeyi bize getiren Atatürk sizi anavatana davet ediyor dedi. Bunun üzerine babalarımız karar verdi madem böyle bir genelge var bizim burada durmamız (vergi vermemiz) azap olur dediler. Köstence'den vapura binildi. İstanbul Tuzla'da indik. Oradan da Elazığ'a kadar trenle geldik. Oradan da buranın çevre köylerine at arabalarıyla geldik. Gelirken çok zorlandık çünkü yol yok iz yok. Çevre köylere yerleştirildik. 280 hanelik Kovancıların temelleri 1934'de atıldı…" hala kulaklarımızda. İsmi hatırlanmak ve hatırlatılmak istenmese de bu işin altında Hamdullah Suphi Tanrıöver'in imzası var.

"Balkan kültürünü özlediklerini ama yaşayamadıklarını" söylüyor. Yere bakıyor.

"Yadırgıyorlar be ya" diyor. "Kovancılar göçmen kasabası olmaktan çıktı" diyor. (2)

(1) Necat Çetin'in makalesi…

(2) Abdullah Uluyurt'un Hatıratı.

462 yıllık Harput Ağa Camii'nin bilinmeyen sırrı ne?

Caminin temelinde ne gömülü?

Harput'tun girişinde sol tarafında bulunan Ağa Camii'nin 1889 yılında yeniden inşasını üstlenen Ermeni İnşaat Ustası Kevork Taşçıyan, caminin temeline ne gömdü?

ÇAYDAÇIRA/ELAZIĞ

Harput'a girişte ana yolun sol tarafında bulunan Ağa Cami, müzedeki kitabesine göre Pervane Ağa tarafından 1559 yılında yaptırılmış daha sonra1589'da Sarını ağaları tarafından tamir edildiği için Ağa Camii adını almıştır. 1889'da yıkılarak yeniden kubbeli olarak yapılan cami, 1957 yılında çöker. Geriye sadece minaresi kalır. Ağa Cami 1996 yılında ibadethane bölümünde yapılan yenileme çalışmaları ile yeniden ibadete açılmıştır.

Tekrar yapılan bu kadim mabet, Harput'a Dağ Kapı istikametinden girilince 100-150 m. ileride yolun sol üst tarafındadır. Dağ tarafına düştüğü için binanın yeri oldukça yamaçtır. Yaklaşık 13x15 m. ebadında olan cami, minaresi olmasa çatılı bir ev gibidir.

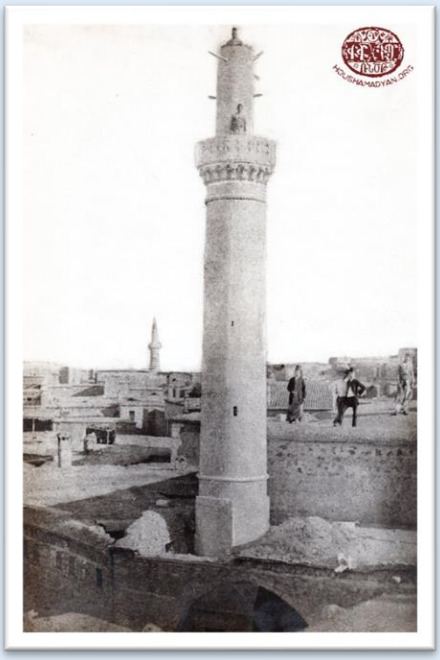
TAŞÇIYAN YENİDEN YAPTI

1889 yılında Sarahatun Camii'nin binası meşhur Müftü Hacı Ahmed Efendi'nin torunu alim ve fazıl Hacı Abdülhamit Efendi'nin maddi yardımlarıyla, harabeye yüz tutmuş olan bu cami yıktırılarak kârgir, kubbeli ve minareli olarak yeniden yaptırılmıştır.

Harput'ta doğmuş olan Ermeni Mardiros Taşçıyan'ın hatıralarında Ağa Camii'nin inşaatından bahsetmektedir.

"Kevork Taşçıyan Harput'ta tanınmış bir mimar, taşçı ve duvarcıdır. Şehirde bir taş kesme atölyesi vardır ve Taşçı Kevork ismiyle tanınmaktadır. Kevork şehrin yakınlarındaki taş ocaklarından kaya parçaları kesip bunları dükkânına taşır ve bunlarla evler, mezar taşları yapardı.

Caminin inşaatını üstlenen Kevork Taşçıyan, minarenin inşaatını oğlu Bağdasar'a teslim eder. Bu inşaat muhtemelen 1889 civarlarına yani Bağdasar ve birkaç kuzeni Birleşik Devletler'e gitmeye hazırlandıkları tarihlere denk gelir. Bağdasar'ın inşaat biter bitmez fotoğraflarını çektirmesinden bu mimari eseriyle gurur duyduğu anlaşılmaktadır.

Minarenin fotoğrafı, mimar ve işçileri göstermesi nedeniyle ayrı bir anlam da taşımaktadır. Mimar Bağdasar, minarenin müezzin için ayrılan yerinde görülmektedir."

Mardiros Taşçıyan anılarının bir bölümünde ise "Anlatıldığına göre Kevork Taşçıyan caminin temeline gizlice bir Kitabı-ı Mukaddes ve bir ilahi kitabı yerleştirmiştir. Kevork bu sırrını bir tek karısı Altun'a anlatmıştı ve Altun da bunu çocuklarına Amerika'ya geldiğinde anlatmıştır." diye tarihi sırdan bahsetmektedir.

1996 yılında yeniden ibadethane kısmının restorasyonu yapılan bu caminin temel bölümü kazılmış mıdır? Kazı yapılmış ise iddia edildiği gibi "Kitabı-ı Mukaddes ve bir ilahi kitap" bulunmuş mudur?

1957 yılında çöken Ağa Cami, 1996 yılında ibadethane bölümünde yapılan yenileme çalışmaları ile yeniden ibadete açılmıştır.

“Bilmemek” en iyi film seçildi

ÇAYDAÇIRA / ELAZIĞ

Elazığ Kültür ve Sanat Derneği tarafından 2008 yılından itibaren düzenlenen 'Uluslararası Çaydaçıra Film Festivali'nin 13.'sü, sona erdi.

Festivalin açılış galası, bu yıl Mustafa Kemal Atatürk’ün 17 Kasım’da Elazığ‘a gelişinin 80’inci yıl dönümünde yapıldı. Festivalin galasına Vali Ömer Toroman, Elazığ Belediye Başkan Yardımcısı Nazif Bilginoğlu, oyuncular, yönetmenler ve davetliler katıldı.

Vali Ömer Toraman, açılışta yaptığı konuşmada, kadim bir kültüre sahip olan Elazığ'ın kültür ve sanat faaliyetlerine verdiği önem ve değerle her zaman adından söz ettiren bir şehir olduğunu söyledi.

Çayda çıra oyununun sergilendiği festivalde, çeşitli sinevizyon gösterimleri yer aldı.

Festival kapsamında Sezer Güvenirgil, Mesut Uçakan'a onur ödülü verildi.

Oyuncu Sezer Güvenirgil, ödülün kendisine layık görülmesinden dolayı büyük mutluluk duyduğunu belirterek, emeği geçenlere teşekkür etti.

En son Elazığ'a 30 yıl önce geldiğini belirten Güvenirgil, "En son konserlerim için Elazığ'a gelmiştim. 30 yılda çok şey değişti. Bizler yaşlandık. Ama gördüğüm kadarıyla Elazığ'ı 30 yıl sonra o kadar gelişmiş olarak buldum ki iftihar ettim." dedi.

Yönetmen Mesut Uçakan ise festivale katılmaktan dolayı büyük mutluluk duyduğunu belirterek, emeği geçenlere teşekkür etti.

5 günlük programının ardından festival ödül töreni ile sona erdi. Törende sinevizyon gösterisinin ardından film yarışmasının jüri ekibine plaket verildi. Daha sonra dereceye giren filmlere ödülleri takdim edildi. Törende en iyi senaryo ve en iyi film ödülünü Bilmemek filmi, en iyi müzik ödülünü Ölü Ekmeği filmi, En iyi yönetmen ve görüntü yönetmeni ödülünü

Çatlak filmi, en iyi erkek oyuncu ödülünü Kumbara filmi, en iyi erkek oyuncu Jüri özel ödülünü Bilmemek ve Konuk filmleri ile en iyi kadın oyuncu ödüllerini ise Bilmemek filmi ve Koridor filmi aldı.

Elazığ Kültür ve Sanat Derneği Başkanı Serdar Kara, yaptığı konuşmada şunları söyledi: “13. Çaydaçıra Film Festivali'miz 17 Kasım akşamı ilimizde güzel bir organizasyonla başladı. Bugün finalini yapıyoruz. Elazığ'a 5 gün içerisinde çok değerli katkılar oldu. Misafirlerimiz, oyuncu arkadaşlarımız, yönetmenlerimiz ve yapımcılarımız aramızda. Film festivali yaparken onlara her zaman ihtiyacımız oldu çünkü onlar bizim ilimiz için çok önemli bir kültür ateşeleri. Gittikleri zaman ilimizi anlatacaklar, belki projelerini Elazığ'da gerçekleştirmek üzere ilimizin protokolü ile beraber hareket edecekler, çünkü her şey Elazığ için diyoruz. 2023 düsturumuzla Cumhurbaşkanımızın çizdiği bir rotamız var. Elazığ'ımız da inşallah 2023 yılında kültür başkenti olur, en güzel temennimiz de bu olur. Mayıs ayında 14. Uluslararası Film Festivali'nde görüşmek üzere.”

İzmir'de Elazığ coşkusu…

ÇAYDAÇIRA/İZMİR

EGEELFED (Ege Elazığ Dernekler Federasyonu) öncülüğünde İzmir'de, 05-08 Kasım tarihleri arasında Elazığ yöresel ürünler ve lezzet günleri fuarı düzenlendi. İzmir Karşıyaka Bostanlı pazaryerinde düzenlenen Elazığ'ın Yöresel Ürünleri Tanıtımına daha ilk günden Elazığlıların yansıra İzmirliler de yoğun ilgi gösterdi.

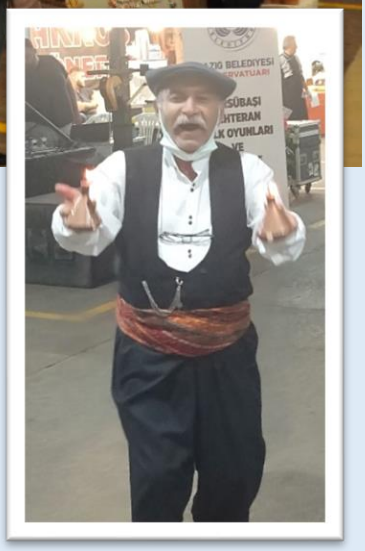
"Memleketimiz Doğası, Tarihi Ve Mutfağı İle Biattır"

Düzenlenen etkinlikte konuşan EGEELFED (Ege Elazığ Dernekler Federasyonu) Başkanı Nejat AK, "Düzenlemiş olduğumuz Elazığ yöresel fuarı, dolayısıyla bir araya gelmiş bulunmaktayız. Aziz memleketimizin, doğasından tarihine, tarımından mutfağına kadar birçok özelliği ile bir biattır. Kurucu derneklerimiz ile federasyonumuz ve şahsım Elâzığ'ımızın geçmişten gelen kültürel mirasını bu gibi etkinliklerle taşımaktan onur duymaktayız. Kentlerin ülkelerin gelişiminde, ürünlerini dünya pazarlamasının enzem olduğu, günümüzde orciğinden, Keban biberimiz, pestiline, leblebisinden badem şekerine, içli köftesinden, üzümüne bir çok farklı ürünleri ile ünlü olduğu aynı zamanda da hepsinin tescilinin yapıldığı ürünler olarak da markalaşmak üzeredir. Katılımızdan ve desteklerinizden dolayı emeği geçen herkese hemşerilerimiz adına teşekkür ederim hoş geldiniz" dedi.

"Orjik Ve Pestille Büyüdüm"

Ben de Pertek'liyim diyerek sözlerine devam eden İzmir Narlıdere Belediye Başkanı Ali Engin, "Değerli hemşerilerim ve İzmirliler fuarımıza hoş geldiniz. Fuarımız hayırlı uğurlu olsun. Elazığlı olduğum için orcik, peynirli ekmek ve diğer ürünlerimizi, tatmış ve bunlarla

büyümüş olarak, ürünlerimizi İzmir'e getirdiğiniz için teşekkür ederim. Hayırlı uğurlu olsun Başarılar diliyorum dedi.

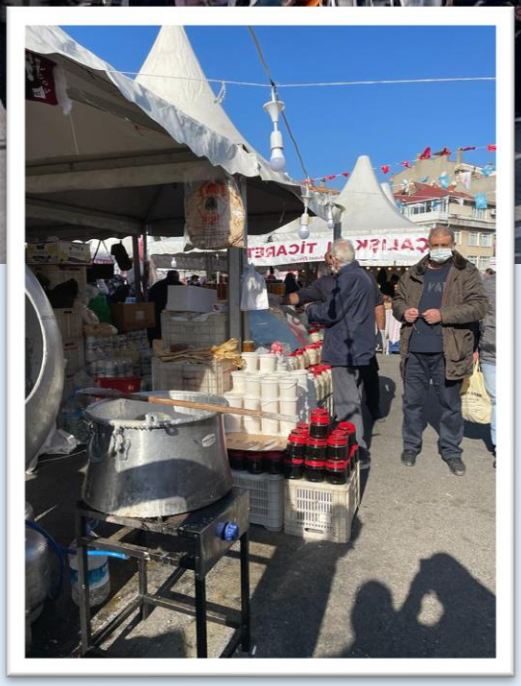
"Elazığlıları Ağırlamaktan Mutluluk Duyuyoruz"

Karşıyaka Belediye Başkanı Cemil Tugay, "Karşıyakamızda Elazığlıları ağırlamaktan büyük mutluluk duyuyoruz. İlçemizde sergilenen Elazığ yöresel ürünlerini tüm İzmir ve Karşıyakalıları bekliyoruz. Hayırlı uğurlu olsun" dedi. Düzenlenen fuara AK Parti Elzığ Milletvekili Zülfü Demirbağ, Mustafa Gül, Prof. Dr. Bilal Çoban, Narlıdere Belediye Başkanı Ali Engin, Karşıyaka Belediye Başkanı Cemil Tugay, Elazığspor eski Başkanı Necati Erdem, Mehmet Demirbağ, İzmir Kültür ve Dayanışma Derneği eski Başkanı Enver Ulucan ve yeni Dernek Başkanı Ufuk Öztürk ile vatandaşlar katıldı.

Ümraniye'de Elazığ ürünlerine yoğun ilgi

ÇAYDAÇIRA/İSTANBUL

Ümraniye Belediyesi'nin katkılarıyla 27 ve 31 Ekim tarihleri arasında gerçekleşen Elazığ Yöresel Ürünler ve Lezzet Günleri İstanbul Ümraniye Santral Meydanı'nda düzenlendi. Elazığ Yöresel Ürünler ve Lezzet Günlerinin 3.gününde Kültür ve Turizm Bakan Yardımcısı Nadir Alpaslan, Ümraniye Belediye Başkanı İsmet Yıldırım, AK Parti Elazığ Milletvekili Zülfü Demirbağ, Elazığ Dernekler Federasyonu Başkanı Faik İçmeli, Elazığ Bakkallar ve Tekel Bayileri Esnaf Odası Başkanı Cebrail Top katıldı.

Mehter marşı gösterisi ve yöresel sanatçıların da katıldığı etkinlikte Elazığ'ın Çedene Kahvesi, Ağın Leblebisi, Orçik şekeri, dutu, öküzgözü üzümü, peynir çeşitlerine vatandaşlar yoğun ilgi gösterdi.

Etkinlikte konuşan AK Parti Elazığ Milletvekili Zülfü Demirbağ, "Öncelikle hayırlı uğurlu olsun. Ümraniye Başkanımız İsmet Yıldırım Bey'e çok teşekkür ediyorum. Gerçekten güzel bir organizasyon oldu, bunun öncesinde geçen ay Ankara'da yapmıştık ama oradaki katılımdan daha çok ilgi ve alaka var. Güzel bir organizasyon oldu, ben emeği geçen herkese teşekkür ediyorum" dedi.

Elazığ'da Lezzet Şöleni

ÇAYDAÇIRA/ELAZIĞ

Elazığ'da Gastronomi ve Turizm Derneği tarafından, Elazığ Lezzet Şöleni Projesi tanıtımı gerçekleştirildi.

Elazığ'da İçişleri Bakanlığı Sivil Toplumla İlişkiler Müdürlüğü tarafından desteklenen Gastronomi ve Turizm Derneği tarafından düzenlenen Elazığ Lezzet Şöleni Projesinin tanıtımı gerçekleştirildi. Etkinliğe AK Parti Elazığ milletvekilleri Zülfü Demirbağ ve Sermin Balık, Elazığ Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Asilhan Arslan, Elazığ Belediye Başkan Yardımcısı Nazif Bilginoğlu, kurum müdürleri ve çok sayıda davetli katıldı.

Bir otelde gerçekleştirilen tanıtım toplantısında, Elazığ'ın yöresel yemekleri olan, Harput köfte, sırın, peynirli ekmek, taş ekmeği ve Palu tavanında aralarında olduğu 75 yemek görücüye çıktı.

Yaklaşık 6 bin yıla dayanan eşsiz lezzetleri gün yüzüne çıkarttıklarını ifade eden Elazığ Gastronomi Kültür ve Turizm Derneği Başkanı Harun Seyran, "Umuyorum ki Elazığ gastronomisi Türkiye'de birinciliğini ispatlayana kadar çalışmalarımıza devan edeceğiz. Bir numara olmadan bırakmayacağız. Bize bu programı yapmakta desteklerini esirgemeyen değerli Belediye Başkanımıza ve Ticaret Oda Başkanımıza ve tüm paydaşlarımıza teşekkür ediyorum" dedi.

Elazığ mutfağı içerisinde bin 300'e yakın yemek çeşidinin olduğunu ifade eden Elazığ Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Asilhan Arslan da "Bugün burada siz değerli misafirlerimize

bu çok geniş yelpazenin belki çok küçük bir kısmını sunacağız. Ama şunu belirtmeliyim ki birçok medeniyete ev sahipliği yapmış bu kadim şehrin mutfağı, lezzeti ve kendine has tatları tanınırlık ve bilinirlik anlamında hepimizim ilgisini bekliyor. Ülkemizin her yeri ayrı bir güzelliğe sahip ve her yörenin lezzeti, gastronomisi yerel tat ve lezzetleri çok kıymetli. Biz bugün sizlerle farklı bir heyecan yaşıyoruz. İçişleri Bakanlığı ve Sivil Toplum İlişkileri Genel Müdürlüğü Prodes Projesiyle hazırlanan Elazığ Gastro Lezzet Şöleni 2021 Programı ile izlerin çok değerli katkılarıyla bugün Elazığ gastronomi kültürünü profesyonel ve bilimsel çalışmalar birleştirerek ulusal ve uluslararası alana taşıyacağız. Mutfak düzeni, sofra adabı, yemek zamanları, yörede yerli yetiştirilen meyvelerin saklanması, mutfak aletleri özel günlere ait yemekleri yemekle ilgili inanışları ve kendine münhasır yapısı ile

Elazığ mutfağı içerisinde bin 300'e yakın yemek çeşidini barındıran bir derya gibi. Ülkemizde gastronomi alanında söz sahibi değerli hocalarımız Gastronomi Federasyon Başkanları, ünlü şeflerimiz, ulusal ve yerel gazeteciler ve gastronomi yotuberları ile bugün Elazığ'ımızın eşsiz tat ve lezzetlerini inceleyeceğiz. Orta Asya, Artuklu, Selçuklu ve Osmanlı mutfaklarından beslenen ve esinlenen saray yemeklerin bu eşsiz tatlarını bünyesinde barındıran Elazığ mutfağını ülkemize ve tüm dünyaya tanıtmak için yapılan her çalışmayı çok değerli buluyorum ve destekliyoruz" diye konuştu.

Efsanelere konu Elazığ'ın turizm cazibe merkezi olan;

Hazar Baba Dağı…

ÇAYDAÇIRA/SİVRİCE

Sivrice İlçesi sınırları içinde bulunan ve çeşitli efsanelere de sahip olan 2347 metre yüksekliğindeki Hazar Baba Dağı yörenin en yüksek dağı olma özelliğini taşımaktadır. İlçemizin güneyinde bulunan Hazar Baba Dağı'nda yer alan Hazar Baba Kayak Merkezi kayak sporuna elverişli pisti, telesiyeji ve kafeterya imkânları ile hizmet vermektedir. 1100 m telesiyeji ve mekanik tesisler standartlara uygundur. İlçenin turizmine hayat veren Hazar Gölü'nde her yıl büyük çapta su sporları gösterileri yapılmaktadır.

İlçenin turizmine büyük katkısı bulunan Hazar Gölü'ne tepeden selam verir gibi mağrur bir şekilde duran ve 1850 m rakımda muhteşem manzaraya hakim bir şekilde duran Hazar Baba Kayak Merkezi halkın hizmetine sunulmuştur. Hazar Baba Kayak Merkezi hava alanına 22 km ve demir yoluna 5 km'lik mesafe ile vatandaşlarımıza rahat ulaşım imkânı sunmaktadır. İlçeden 6 km mesafede, Hazar Baba Dağı'na yapılan kara yolu ile tırmanıştan sonra ulaşılabilmektedir. 6 km'lik yol stabilize olup ulaşımın daha rahat olabilmesi için 24 saat süreyle kar temizleme çalışmaları yapılmaktadır.

Hazar Baba Dağı Efsaneleri

AZER BABA EFSANESİ

Azer, Hz. Ibrahim'in babasıdır. Yazları Urfa çok sıcak olur. Azer, aşiretiyle yazın buraya yaylaya gelir; kış başlayınca da tekrar Urfa'ya dönermiş.
Bir yaz aşiretiyle Hazar Dağı'na geliyor. Burada bir kavga çıkıyor ve bu dağda Azer aşiretiyle beraber ölüyor, Dağın sarp bir yerindeki mağaraya sığınıp orada şehit oluyor. Azer ismi oradan kalmıştır. Mağaranın içinde Azer'in mezarı söylenen bir kabir vardır. Orayı ziyaret edenler mezarın yanına beş on kuruş para atarlar.

HAZAR BABA EFSANESİ-1

Büyüklerimizden duyduğumuza göre, Hazar Baba, Karaoğlan ve Kuşakçı ismindeki evliyalar üç kardeşlermiş. Bu dağlarda zamanında şehit olmuşlar. Mezarları da bu dağlardadır. Haccehan diye bir kız kardeşleri de varmış. Onun da Kürk Köyü'nün üst tarafındaki dağda ziyareti var.
Cuma akşamları Kuşakçı Baba'nın gemici feneri elinde İmran Göze suyuna inip abdest aldığını görenler vardır. Oğlu olmayanlar iki-üç sene Karaoğlan'a gidip Allah yolunda kurban keserler; Cenab-ı Hak bunlara bir oğlan çocuğu verir.
1938'den 1940'a kadar bu üç dağdan birbirine bomba sesiyle birlikte bir top ışık gidip gelirmiş. Hazar Baba, Kuşakçı Baba, Karaoğlan birbirleriyle kavga ediyorlar derlermiş.

HAZAR DAĞI EFSANESİ-2

Büyüklerimizden duyduğumuza göre, eskiden Hazar Dağı'ndan bin kişilik bir asker kafilesi geçiyormuş. Mevsim kışmış. Burada tipiye yakalanmışlar. Bin kişilik ordunun tamamı burada telef olmuş. "Hazar" aslında "bin" demektir. Bu dağda ismini buradan almıştır. Sonuç olarak; Hazar Gölü ve Hazar Dağı efsanelerinin Anadolu'da derlenen diğer metinlerle benzerlikleri ile, bunlarda asırlardır muhafaza edilmiş olan bazı İslam'ı değerler, bize bu yörenin Türk-İslam karakterinin efsanelerde canlı bir şekilde yaşadığını göstermektedir.

HAMİLE KADIN

Çok eskilerde buralarda yaşayan hamile bir kadın varmış. Dönem kıtlık dönemi olduğu için, kadın bir köye gittiğinde mis gibi ekmek kokuları çarpmış burnuna. Dayanamamış oradaki evlerden ekmek istemiş, ama çok cimri olan bu köy halkı ekmek vermemiş. Bunun üzerine kadın elini evlerin eşiğine koyup "İnşallah bu köy su keser, ben de taş keserim!" diye beddua edince Allah duasını kabul etmiş ve köy sular altında kalmış, kadında dağa dönüşmüş.
Hazar Baba olarak da bilinen bu dağ, Elazığ'ın her yerinden görünür ve gerçekten de saçları, yüzü, karnı, ayakları ve hatta elbisesinin kırışıklarıyla tam bir kadın görünümündedir.

ENVER DEMİRBAĞ

ŞERİF AYDEMİR

11 Ağustos 2007

Enver Demirbağ'ın çok hasta olduğunu duymuştum. Tekerlekli sandalyeye mahkûm olmuş; evinden dışarı çıkamıyor, yürüyemiyor, konuşamıyormuş. Üzülmüştüm. O sıralar Elazığ'da iznimi kullanıyordum. Ağınlı birkaç arkadaşımla birlikte Kültür Mahallesi'ndeki (mahallenin adına dikkatinizi çekerim) evine ziyarete gittim. Kimdi bu Enver Demirbağ, niye bu kadar kıymetliydi?..

Hadi, söze şuradan gireyim: Mustafa Kutlu, "Sesten bir hisse kapabilir miyiz, sesi içimizde biriktirebilir miyiz" diye sormuştu bir yazısında. Sokaktaki satıcının bağırışında bile ahenk arayan; her sesten başka başka iklimlere kanatlanan, kalple ses arasındaki esrarlı bağlantının aşinası olan Harput insanı kadar içinde ses biriktirmiş kaç bahtiyar toplum vardır acaba diye hep düşünmüşümdür. Hasreti, gurbeti, hüznü, aşkı, vefayı, sitemi, neşeyi... Ateşle su arasında karan, türkülerini onlarca makama ve perdeye döken; her sözü, her nağmesi, her vurgusu sıradanlığın sınırlarını haydi haydi aşan, davulu bile tecvit üzere çalan Harputlu'nun zevk ve duygu derinliğini, saz ve sözle olan ülfetini benim kısır dilim nasıl anlatsın? Yıllar önce Türk Edebiyatı Vakfı'nda, Devlet Klâsik Türk Müziği Korosu'nun kurucusu müzikolog ve tıp doktoru Prof. Nevzat Atlığ'ı dinliyorduk. Müzik dünyamızın yaşayan çınarı Atlığ, bir cümlesini şöyle tamamlamıştı: "İnce saz kaba sözü kaldırmaz". Sonra, konu daha iyi anlaşılsın diye örnek vermeyi uygun buldu herhalde ve dedi ki: "İşte Harput musikisi... Kullanılan enstrümanlara bakınız! Turna gözü gibi parlak sözlere bakınız! O sözlerin üzerine ne güzellikler inşâ edilmiş. Saz ve söz ancak bu kadar akortlanabilir." Ne doğru bir tesbitti. Bugün bile popüler kültürün olanca zehirli dalgalarına rağmen Harput makamları aşınamayan kayalar gibi kıyımızda duruyorsa, gül yaprağı nerminliğindeki sözlerin ve harikulâde seslerin sayesindedir. İşte Enver Demirbağ; o bereketli, gümrah, berrak seslerden bir ses ve gür bir soluktu Harputlu'nun nezdinde... Palu'daki Sekratlı Ali Bey'in konağında kardeşi Paşa Demirbağ ve cümbüş üstadı Hüseyin Sekü ile birlikte yıllar yılı, geceler gündüzler boyu aşk ve meşk sofralarından beslendi. Elezber, muhalif, nevruz, beşiri, hüseyni, kürdi, bayati gibi onlarca makam, nice usûl ve üslûp öğrendi. Ziya Çarsancaklı'nın anlattığına bakılırsa Ali Bey'in konağı öyle alelâde bir ev değil. Dönemin bütün mütebahhir (çok derin ve geniş bilgili) zevatın her gün buraya geldiği, kıssadan hissenin alındığı, latif latifelerin güller menevşeler gibi açtığı; oturup kalkmanın,

1963 - Sekratlı Ali Bey'in (Ayakta kır saçlı) Konağında Hocası Koğenkli Hafız ile (Şapkalı)

konuşmanın susmanın, âdap ve edebin, tasavvufi bilginin talim edildiği bir ev... İşte sesler âleminin büyük ustası Enver Demirbağ gönüllere o evden ışıdı. Fuzulî'nin, Bâkî'nin, Harputlu Rahmi'nin, Hacı Hayri'nin, Kövenkli Hafız'ın eserleriyle birlikte asırlar içinde Harput kalesinin burcunda demlenen yanık türküler onun berrak hançeresinden yükseldi âsumana. Müzik, hislerin sesi olduğu kadar hislerin aynasıdır da... Ancak o parlak aynada aşkımızı seyredebiliyoruz. Bilmem ki, içimize bu güzel seslerin şavkı vurmasaydı, yoksun halimizle onca hasretin eşiğini nasıl aşındırabilecektik? İşte tam da burada, daha önce söylenmiş sözü bir kez daha söylemek vacip oldu: "Müzik aynı zamanda bir tavır sergilemektir." Enver Demirbağ hiçbir kirli suda yıkanmadı. Bulanık akan çeşmelere maşrapasını uzatmadı. Öz değerleriyle barışık yaşadı. Fıtrat- ı asliyesinden gelen bir asaletle duruşunu hiç bozmadı. Ondandır ki, insanlar yıllardır Enver Demirbağ'ı dinlerken asla bayata kaçmayan ve her dem taptaze nağmeleriyle hazdan haza uçuyor. Hüseyni makamına girmeden önce, "Bir âh çeksem karşıki dağlar yıkılır" dediğinde dünyanın dört bir yanına serpilmiş Harputlular'ın bir anda yürek boşluğuna tarifsiz duygular doluşuyor. O gün, Demirbağ bizi karşısında görünce nasıl içlendi öyle, anlatamam. O minnet dolu bakışları zihnime çakıldı kaldı. Hayatın meşakketleriyle tarzlanmış yüzü ışıdı birden. Konuşamadığı için yüreğinin mahpesinde tuttuğu o billur duyuşları gözlerinden tane tane akıttı. Tek tek ellerimizi yakalayıp kimbilir ne zamandan beri salkımlanan hüznünü bıraktı avuçlarımıza. Gene de, direncini besleyen arkın damarlarında gürül gürül çağıldadığını, böylelikle hayata asıldığını, hayatın ucunu bırakmadığını bakışlarıyla anlatmaya çalıştı. Bir ara Enver Abiyi , oturduğu sandalyede, sabahın köründe cami avlusuna bırakılmış kundaklı çocuğa benzettim. Hislendim. İster istemez kaygılandım. Umudum kırpıldı. Elbette ilgilenen bir yakını, bakanı edeni vardı. Ama merak da ediyordum, şu kahırlı günlerinde onun paha biçilmez yüreğine doğru yolculuk yapan birileri oldu mu acaba? Ondan güya neşve kapmış, şenlikli günlerinde onurlanmış iri iri adamlar, devletlüler, zenginleşip kirli yumaklarını büyütenler bu koca yüreğin uzun yalnızlığına bir soluk bıraktılar mı? Sanmıyorum. Zira, şair boşuna yakınır mıydı:

Vefa semaya çekilmiş / Cihanda adı gezer

Elazığ'da Kına Gecesi

YÜCEL ÇAKMAK

Türk-İslam geleneğinde; hem sağlık, hem güzellik, hem de törensel açıdan özel bir yeri olan ve Dede Korkut Hikâyelerinde de sözü edilen kına, Türk inanç sisteminde adanmış olmanın da işaretidir. Bunun içindir ki; "vatana kurban olsun" diye asker adayına, "Allâh'a kurban olsun" diye kurbanlık koçlara, "eşine kurban olsun" diye geline kına yakılır. Anadolu'nun her tarafında yaygın olan kına yakma geleneği, Anadolu dışındaki Türklerden; başta Kıbrıs Türkleri olmak üzere, Bulgaristan Türkleri, Gagauz Türkleri ve Karay Türkleri ile Azerbaycan Türklerinde de vardır.

Harput geleneğinin bir devamı Elazığ'da kına geceleri yine bir zevk ve huşu içinde yapılmaktadır.

Harput'ta gelin hamamı kına hamamı geleneği vardı. Bu çeyizin koyulduğu günün ertesinde yapılırdı. Konu komşu hamama davet edilir eğlenilirdi.

Kına geceleri, düğün günlerinin arifesinde oğlan evinde erkekler; kız evinde ise kadınlar tarafından yapılan törenlerdir. Erkek evi tarafından yapılan gecede bütün tanıdıklar çağrılır. Çalgı takımları gecenin geç saatlerine kadar çalar, oyunlar oynanır, türküler söylenir, silahlar atılır. Misafirlere yemek ikram edilir. Diğer köylerden gelen yabancı misafirler, paylaşılarak konuk edilir.

Kına Gecesi günümüzde artık salonlarda, evlerde veya bahçelerde yapılmaktadır. Hamam geleneği tamamen kalkmıştır.

Geleneksel kına gecesi düğünden bir gün önce kız evinde yapılır. Genellikle çok yakın akrabalar ve arkadaşlar kına gecesine katılır.
Kına gecesi misafirlere kuruyemiş ve içecek ikram edilir. Kına yakılana kadar oyunlar oynanır, halaylar çekilir. Gelin önce şık bir tuvalet giyer ancak kınanın yakılmasından önce üzerini değiştirerek bindallı da denilen kadifeden yere kadar uzanan kaftan türünde bir giysi giyer. Gelinin başına kırmızı bir örtü örtülür.

Kına yakılmadan önce gelin ve damadın oturması için salonun ortasına birer sandalye konur. Erkek tarafının getirdiği kına karılır ve mumlarla süslü bir tepsi hazırlanır.
Bu noktada, geline yakılacak kınanın hazırlanışı hakkında kısaca bilgi verelim. Anadolu'da, oğlan evi tarafından alınmış kuru kına, oğlan evinde toplanan kadınlar tarafından kız evine götürülür. Kına, gümüş veya bakır bir tas içinde "başı bütün" yani "başından ayrılık geçmemiş" bir kadın tarafından yakılır.
Yakılan kınanın; sıvama, yüksük, burmalı, kedi pençesi, dilberdudağı, kuşgözü ve iplik kınası olmak üzere çeşitleri vardır.

Önden kına tepsisiyle iki orta yaşlı hanım, arkasından da genç kızlar ellerinde mumlarla Çayda Çıra söyleyerek geline doğru yürürler. Kızlar gelinin etrafında halka oluştururlar, hanımlarsa gelinin önüne çömelir. Kına saati erkek tarafından bir veya iki bayan gelip iki tane altın getirirler. Gelinin eline kına yakılırken gelin elini açmıyor denir ve bunun üzerine erkek tarafı getirdikleri altını gelinin avucuna koyar kınalar yakılır, ellerine tülbent bağlanıp eldivenler geçirilir. Ertesi gün yani düğün günü kınalı ellerdeki ipek mendiller çözülüp avuca konan altın, bir mendil içinde damada götürülür ve bahşiş alınır. Damat bu altını bereket parası olarak yanında taşır veya para kesesinin dibine diker.

Bu arada kadınlar kına ağıtları söylerler. Kına gecesinde söylenen kına ağıtları, tıpkı ölüm ağıtları gibi belli bir tören unsuru taşıyan ağıtlardır. Kına ağıtlarının hepsi anonimdir. Yalnızca kadınlar tarafından, gelin kıza kına yakılırken ve genellikle sazsız, çalgısız söylenir. Kına ağıtları hiçbir zaman para karşılığı söylenmez. Kına gecesinde gelin kız mutlaka ağlar. Eğer ağlamazsa “kocada gönlü var” şeklinde yorumlanır ve ayıplanır.

Bu sırada içli türküler söylenmeye devam edilir; amaç gelini ağlatmaktır. Erkeğe de aynı şekilde kına yakılıp eldiven geçirilir. Gelin ağladıktan sonra kırmızı örtü açılır ve misafirlere kına dağıtılır. Gelin yerinden kaldırılır ve neşeli türküler eşliğinde oynatılır, Elazığ geleneğinde kadınlar arasında çeşitli mahalli oyunlarda oynanarak kına sona erer ve misafirler dağılır.

Genişçe bir salonda kadınlar orta kısmı boş bırakacak bir şekilde oturmuşlar. Köşede oturan defci kadın, çeşitli türküler söyleyerek kadınları coşturmaya başlamıştı.

Kız evi de gelen misafirlere şerbet ve çerez ikramında bulunuyor.
Şarkılar söylenip, şerbetler içildikten sonra gençler boş olan alana iki adet sandalye getirirler.
Önde iki orta yaşlı hanım ellerinde tepsi ile odaya girer.
Arkasında ise sağdıç gelin ile damadı, odaya getirir.
Gelin ile damat ortaya gelirken, genç kızlar ellerinde mumlarla arkadan gelerek, hep bir ağızdan Çayda Çıra'yı söylerler.

Çayda çıralarım var
Hanım nanay nanay
Nanay güzelim nanay
Nanay şirinim nanay

Gizli yaralarım var
Hanım nanay nanay
Nanay güzelim nanay
Nanay şirinim nanay

Eller al yeşil giymiş
Hanım nanay nanay
Nanay güzelim nanay
Nanay şirinim nanay

Benim karalarım var
Hanım nanay nanay
Nanay güzelim nanay
Nanay şirinim nanay

Damat ile gelin yüzü kapalı gelin sandalyeye otururlar. Artık kına merasimi gelmiştir. Odanın ışıkları sönmüştü. Sadece gelin ile damadın etrafına konan tabaklardaki mumlar ışık vermektedir. Defi çalan kadın kına yakma törenlerinde her zaman söylediği ağıtı söyleyerek, gelini ağlatmak ister.

Gelin ağlar yaşın yaşın
Gitmem diye sallar başın
Şimdi gelir bey gardaşın
Ağlama gelin ağlama
El oğludur bel bağlama

Gelin giydiği atlas
Atlasa iğneler batmaz
Gelin güveysiz yatmaz
Geline tel duvağ olsun
Hemen güveği sağ olsun

Gelin oturur tahtında
Bülbüller öter vaktında
Kızlar gelinlik bahtında
Beri gel gelin beri gel
Saçların yerde sürü gel

Gelinin giydiği yeşil
Duvağın başından aşır
Sarhoşum dilim dolaşır
Ağlama gelin ağlama
Yeter yüreğim dağlama

Sofrada koydum kaşığı
Atladım geçtim eşiği
Babamdır gözüm ışığı
Şen olsun şen babamın evi
Benzer olmaz yaba evi

Bu türkü son yıllarda artık söylenmemektedir. Bu türkünün yerini bir başka anonim türkü almıştır.

Kınayı getir ane
Parmağın batır ane
Bu gece misafirem
Koynunda yatır ane
Yanında yatır ane
Evli bekar kış günü
Oldum kızlar düşkünü
Ayak yalın baş açık
Yola düştüm kış günü

Ağıtlar okunurken bir yandan da gelinin avucuna kına yakma işlemi başlamıştır. Gelin nazlanarak avucunu açmak istemez. Gelini yakan kadın oğlan evinden gelen kadınlara dönerek "Gelin avucunu açmıyor" diyerek, emaneti ister. Bunun üzerine erkek tarafı getirdikleri altını gelinin avucuna koyar kınalar yakılır, ellerine tülbent bağlanıp eldivenler geçirilir. Damada da aynı şekilde kına yakılıp eldiven geçirilir. Damadın sadece çıta parmağına kına yakılır.
Gelin kıza kına yakılırken bu sırada içli türküler söylenmeye devam edilir; amaç gelini ağlatmaktır. Kına gecesinde gelin kız mutlaka ağlar. Eğer ağlamazsa "kocada gönlü var" şeklinde yorumlanır ve ayıplanır.
Kına yakma işleminden sonra kızlar gelini ortaya alır ve oyun havaları çalınır. Damat ile Gelin çiftetelli oynarlar. Damat kız evinden ayrıldıktan sonra kızlar gelinle birlikte oynamaya devam ederler.
Saatler ilerledikçe kadınlar kendi aralarında mani söyleyerek, çeşitli oda oyunları da oynarlar. Harput ve Elazığ'da muhtelif makamlarda söylenen, birçok "karşılamalar"da bulunmaktadır. Bu karşılamalar, bilhassa, Kına Gecelerinde söylenir. Ancak, karşılıklı olarak ayrı iki sesle söylenmesi gerekir. Biri kadın sesi, diğeri de erkek sesi (yahut erkek sesine benzer, davudi kadın sesi).
Bu karşılamalar söylenirken, muhtelif oyunlar da oynanır. Bu oyunların başında Kama Oyunu, Bıçak Oyunu, Urum Kızı Karşılaması ve Sudan Geçirme Oyunları da bulunmaktadır. Kaynaklarda (Fikret Memişoğlu; Harput Ahengi s. 98) kadınlar arasında özellikle kına gecesinde oynanan oyunlar arasında "Sudan Geçirme Oyunu" da bulunur.
Hem kadınlar arasında hem de erkekler tarafından oynanmaktadır.

HER GÜZELE BIYIH BURULMAZ

Degirman dedim de ahlıma geldi yegenim. Hüseynikli Hacı Hasan efendiyi duymuşsuzdur. Heç mi duymadız? Ulan adamım diye gezisiz ortalıhda. Galanın altındaki kiliseden sona körpüyü geçtin mi bi delikdaş gelir garşına. Ahan o delikdaşı bu Hüseynikli Hacı Hasan

Mehmet Sait KARAÇORLU

Efendi bi gecede delmiştir. Yaa dımbo ne zannettin. Ölesi adamlar vardı bu memlekette.

O delikdaşın oldugu gayaların dibinden taa köyün başına gader yerler hep o rehmetlinindi. Derenin suyuna dabas pıharının ayağı garışır.

Dabas pıharını da bilmisiz del mi? Vay beni. Vah beni. Herifin dedigi kimin "çıhayım şu dağlara da gurt yesin beni" Bahın yavrum, üzerizde sigil çıhar, gızarır, gaşunursaz bilin ki dabas tökisiz. Dabas tökende o galanın dibindeki suya gidin yıhanın, o su şifalıdır. O sahat geçer hasdeligiz.

Neyse rehmetli oralara çoh emek verdi. Oğulu uşağı olmadı. Hoban oldu getti hep. Hacı Hasan efendi ufah tefek bi adamdı. Fekat Hüdadan bi acı guvveti vardı. Kinederiçli Memet Ali Pehlevanı da o yetüşdürmüştür. Çoh fena güreşirdi. Güneşirken adamın dutdugu yerini anında çürüdürdü. Bi gece girmiş o gayanın içine Şeherden gelenler zehmet çekmesin diye oymuş gocca gayayı yol yapmış.

Rehmetli garpuz ekmiş bi sene, o suyun kenarına, güzelde olmuş, uğursuzun biri dadanmış rehmetlinin garpuzlarına, bir iki, bahmış olmayacak, bi gece daldada beklemiş, gelmiş senin ki, elinnen şap şap vurimiş garpuzlara, hanı degmiş mi degmemiş mi, epeyce sona yavaşca Hacı Hasan efendi çıhmış ortaya

- "Efendi demiş bu tarla senin mi?" Herif bahmış ki buncucuh bi adam, bi zumburuhluk canı var,
- Yoh, demiş, benim degil
- E, babam, niye hahın garpuz tarlasına girmişsin dedükleyin, herif;
- Sahan ne gardaşım demiş, çek get işen, ben böle havada bulur, tavada yerim

Der demez topladıgı garpuzların bi tenesini almış rehmetli, ahan gafası budur demiş, savurmuş. Herif sonadan annadiken demiş ki "gardaş gafama çarptı garpuz, parçalandı, vallah her parçası mermi gibi saçıldı etrafa". Sona

- Hadi demiş bu gece topladıgın sahan hediyemdir, helal olsun, amma bi daha görmiyem.

İşte bu Hacı Hasan efendinin derenin dibinde, köyün başında bi degirmanı vardı. Heç oğlu olmadı dedim ya iki tene gızı vardı. Amma gızlar erkek kimin, degirmanı işledirlerdi. Bizim Ferizogilin Aboyu tanırsız. O da rehmetli olduya, o benim yaşudumdur. Torpağı haber vermiye çoh huvarda bi adamdı. Garıya gıza maraklıdı işte. Beygire buğdayı vurmuş getmiş bu degirmana. Sırasını beklerken çekilmiş sögüdün kölgesine, ahan bu gızlara uzahdan bıyık burarmış. Bugdayı un olmuş, almış çuvalları. Vuracak heyvanın sırtına, sağa bahmış sola bahmış kimse yoh ki tay dura. Birez önce bıyıh burduğu gız da garşıda bahi, erkekliğe poh sürmiyem diye çuvalı bi gucahlamış, galdıracah, heyvanın semerine gader çıharacak, semerin gaşına tahacak, sona geçecek öbür çuvalı öbür tarafdan tahacakki tay gele, yük yüklene. Etmiş etmiş çuvalı belinden yuharı galdıramış, etmiş etmiş yoh babam, mümkünü yoh, çuval gahmi belinden yuharı.

Garşıda duran gız gelmiş, elinnen şöle bi itelemiş bizim Aboyu, çuvalı gucahlamış, ya Allah bismillah galdırıp semerin üzerine goymuş, geçmiş öbür tarafdan öbür çuvalı galdırmış, semerin gaşını da tahmış, sona dönmüş; "yaaa, zırtaboz demiş öle uzahtan bıyıh burması degil?"

Ne dedük herkes haddini hududunu bilirse düzen olur. Kilon ne gader, cirmin nedir bileceksin. Yohsa her gördügen bıyıh burarsan başan öle bi iş gelir ki altından galhamazsın…

‘Türk Beşleri’nin dördü Elazığ’da türkü derleme çalışmalarında bulunmuşlar.

Türküleri onlar derledi

1937 yılında bölgemizde türkü derleme çalışmalarında bulunan ‘Türk Beşleri’nin dördü Elazığ’ın da içinde yer aldığı bölgede 588 türkünün derlemesini yaptı.

ÇAYDAÇIRA/ELAZIĞ

1937 yılında başlayıp 1952 yılında sona Türk Halk Ezgileri derleme çalışmaları kapsamında, 1937 yılında ilk çalışma kapsamında Elazığ’da da türkü derlemeleri yapıldı. Elazığ’da da ki çalışmalarda, Türk Müzik Tarihinde ‘Türk Beşleri’ olarak bilinen 5 müzik otoritesinin 4 ismi de yer aldı.

TÜRK BEŞLERİ

Türk Beşleri özellikle Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş döneminde eserleriyle kendilerinden söz ettirmiş aşağıdaki beş Klasik Batı Müziği bestecisini bir arada tarif etmek için kullanılan uluslararası bir deyimdir. Türk müziği için çok önemlidirler. Bu kişiler:
Ahmet Adnan Saygun, Ulvi Cemal Erkin, Cemal Reşit Rey, Hasan Ferit Alnar ve Necil Kazım Akses’dir.
Hepsinin ortak özelliği 1900’lerin başında doğmuş olmalarıdır ve Atatürk'ün eğitim için yurt dışına gönderdiği sanatçılardır. Farklı ailelerde, farklı kültürlerde ve farklı ortamlarda yetiştirildiler. Doğdukları dönem Osmanlı’da padişahlık dönemiydi. Cumhuriyetin ilanı ve tekkelerin kapatılmasıyla birlikte, Türk müziği yapılmak istendi. Bu beş kişi devlet tarafından eğitim için yurt dışına gönderildi ve gelip Türk halk şarkılarını yeniden yorumladılar. Bu konuda bu uygulamayı daha önce yapan Rusya, Macaristan ve İspanya örnek alındı.

DERLEME ÇALIŞMALARI

Necil Kazım AKSES

1937 yılında yapılan türkü tarama çalışmalarını yeni kurulan Ankara Devlet Konservatuarı elemanları yapmıştır. Saffet Arıkan'ın Milli Eğitim Bakanı olduğu bu dönemde Almanya'dan getirtilen hem elektrik hem akü ile çalışan Saja markalı alıcı ve verici ses kaydeden makinelerle 1937 yılının ağustos ayında Ankara'dan Sivas'a hareket edilerek derleme çalışmalarına başlanmıştır. Bu kurumun yaptığı derlemelere Halil Bedii Yönetken, Ferit Alnar, Necil Kazım Akses, Ulvi Cemal Erkin, Nurullah Taşkıran, Tahsin Banguoğlu, Mithat Fenmen ile Ahmet Adnan Saygun katıldılar.
Birinci derleme 1937 yılında Sivas, Elazığ, Erzincan, Erzurum, Gümüşhane, Trabzon ve Rize illerinde yapılmış ve 588 halk ezgisi toplanmıştır.

KÜLLİYAT ELDE EDİLDİ

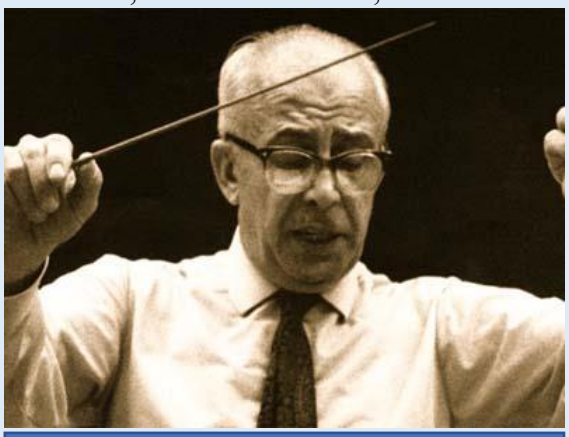

Ulvi Cemal ERKİN

1937 yılında başlayıp 1952 yılında son bulan ve ülkenin tüm illerini kapsayan alan araştırmalarıyla, Türk bestecileri için güvenilir bir halk melodileri arşivi oluşturulmakla kalınmamış, aynı zamanda müzikolojik araştırmalar için de temel teşkil edebilecek bir külliyat elde edilmiştir. Bahsi geçen bu derlemenin ürünleri, o dönemde Kültür (Millî Eğitim) Bakanlığı'na bağlı olan Ankara Devlet Konservatuvarı'nda kurulan Folklor Arşivi'nde muhafaza edilmiştir. Arşiv'in şefliğine getirilen Muzaffer Sarısözen, ömrünün sonuna dek burada çalışmış ve Arşiv'in derleme ve tanzim işleriyle meşgul olmuştur.

İLK GEZİ 1937'DE

İlk gezi olan 1937 yılı derleme gezisi, iki heyet ile gerçekleştirilmiştir. Birbirlerine yakın bölgelerde çalışan bu heyetlerde Ahmet Adnan Saygun, Hasan Ferit Alnar, Halil Bedii Yönetken, Ulvi Cemal Erkin, Muzaffer Sarısözen, Necil Kazım Akses ve teknisyen Arif Etikan bulunuyordu. Çalışmalar, 28 Ağustos günü Elazığ'da başlamıştır. Aynı gün Harput'a geçen heyet burada bir gün çalışmış ve Ağustos'un son günlerini Kemaliye'de geçirmiştir.

Necil Kazım AKSES

İKİNCİ GEZİ 1944'DE

1944 yılı derleme gezisi 21 Temmuz günü Hozat'ta çalışmalarına başlayan derleme heyeti, yine Halil Bedii Yönetken, Muzaffer Sarısözen ve teknisyen Rıza Yetişen'in katılımlarıyla oluşturulmuştu. 22 Temmuz günü Pertek'te, 23 ve 24 Temmuz günleri ise Elazığ'da çalışan heyet, 26 Temmuz günü ile ayın 26'sını 27'sine bağlayan geceyi Çemişgezek'te geçirdikten sonra 27 ile 28 Temmuz günlerinde tekrar Elazığ'da derleme yaptı. 29 Temmuz günü Kalan'a, 31 Temmuz günü tekrar Elazığ'a, 2 Ağustos günü Bingöl'e, 3 ve 4 Ağustos günleri Palu'ya, 6 Ağustos günü ise Maden'e gidilerek çalışıldı. 9 Ağustos günü Muş'a geçen derleme heyeti, burada altı gün boyunca çalışarak 14 Temmuz'da 1944 yılı derleme gezisini noktaladı.

SAYGUN HALK ŞAİRLERİNİ DİNLEDİ

1943 yılında Adnan Saygun'un Elazığ'daki derleme çalışmalarına tanık olduğunu anılarında yer veren Taha Toros, "Adnan Saygun, Halkevleri müfettişi olarak Elazığ'a gelmişti. Yörenin zengin folkloru üzerine araştırmalar yapıyordu. Zaman zaman kırsal bölgelere gidiyor, çoğunlukla kırsal bölgelerden sazlı sözlü halk ozanları getirterek dinliyordu.

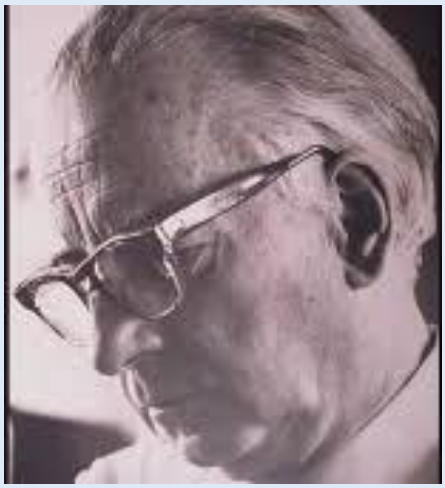

Ahmet Adnan SAYGUN

Elazığ o günlerde en sıcak ve kavurucu mevsimini yaşıyordu. Ne var ki, Adnan bölgenin zengin ve renkli folkloru ile içiçe yaşamanın serinliğinden hoşnut oluyordu. 0 dönemde bölgenin ünlü ve bir bakıma tarihî simalarından sayılan İzoli aşiretinin reisi ve İttihat Terakki partisinin komitecilerinden olan Hacı Kaya Bey (Sebati Duman) bizim en yakın dostumuz oldu. Halk şairlerini Adnan'ın ayağına kadar getirtmeyi sağladı." diye yer verdi.

HARPUT MÜZİK KÜLTÜRÜ

1937- 1952 yılları arasında Ankara Devlet Konservatuarı tarafından yapılan derleme çalışmaları sırasında Elazığ'a da gidilmiş ve Halil Bedi Yönetken yöre müziği ile ilgili; "....Harput'ta vaktiyle halk, yaz mevsiminde, ekseriye Cuma günleri, Kayabaşı, Kale, Kurey... gibi mahallelerde toplanır eğlenirmiş, buralarda yenilir, içilir, şarkılar, türküler, yüksek mayalar söylenirmiş. En enteresanı meselâ Kayabaşı mahallinde güzel seslilerden bir gurup veya çok tiz ve gür sesli bir solist bir maya söylerken, diğer mahallelerde toplananlar onları dikkatle dinler, sonra onlara meselâ Kurey aynı şekilde cevap verir, onu da kaledekilerin konseri takip edermiş. Bu müzik törenini bütün Harput şehri gecenin sükûnetinden istifade ederek dinlermiş."(Yönetken 1966:96)

Halil Bedii YÖNETKEN

ÇAYDAÇIRA'YA
REKLAM VERMEK
İSTİYORSANIZ.
BİZİ ARAYINIZ.
553
253
3090

SIRIN

Malzemeler:
2 su bardağı
un
4 yemek kaşığı yoğurt
2-3 diş sarımsak
Tuz
Su
Tereyağı

Yapılışı:
Un ve tuzu karıştırıp yavaş yavaş ılık su ilave ederek hamuru yoğuruyoruz. Hamuru un yardımıyla ince açıyoruz ve bir tavada veya saçta pişiriyoruz. Kurumaması için yufkaları hemen poşete koyup ağzını kapatıp soğumasını bekliyoruz. Yufkaları saçta pişirdiysek tek tek rulo yapıyoruz, eğer tavada pişirdiysek iki yufka üst üste koyup rulo yapıp 2 santim kalınlığında kesiyoruz. Kesik yüzey üste gelecek şekilde yuvarlak yemek tabağına çok sıkıştırmadan diziyoruz. Sarımsakları rendeleyip yoğurt ve tuzla güzelce çırpıyoruz. Ardından 3 yemek kaşığı su ekleyip ocakta ılık olana kadar tutuyoruz. Ekmeklerin üzerine yoğurt döküp yumuşaması için 10 dakika bekletiyoruz. Son olarak tereyağını ocakta yakıp sırının üzerine gezdiriyoruz.

benim öykülerim

BORDO YAYINLARI

BORDO YAYINLARI

BORDO YAYINLARI

YENİ MAH. GAZİ CAD. NO:36
YÜCE PASAJI KAT:1/105
TEL: 04242361284 ELAZIĞ

BORDO YAYINLARI bordo.yayinlari 05335654241